

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRISKE SVOJINE

KLASA 43 (1).

IZDAN 1 AVGUSTA 1936.

PATENTNI SPIS BR. 12502

Hendel Ernest, trgovac, Zagreb, Jugoslavija

Aparat za ustanovljenje krivotvorenog kovanog novca.

Prijava od 4 novembra 1935.

Važi od 1 februara 1936.

Kovani novac ima, bio on iz kojeg god materijala načinjen, za svaku vrstu stanolitvu određenu težinu, koju krivotvoritelj neće moći pogoditi, jer svaka kovina ima drugu specifičnu težinu, a krivotvoritelji nikada ne uzimaju jednaku kovinu iz koje je pravi novac.

Za to će se najlaglje moći ustanoviti, da li je koji kovani novac krivotvoren, vagnjem. To bi ali vaganje bilo vrlo nezgodno gde je veći promet, ako bi se, već prema vrsti vase, moralo za svaki novac metnuti n. pr. na jednu zdjelicu vase pravi novac, pa onda na drugi primljeni novac i onda izbalancirati, jesu li jednakе težine; ili kada bi se moralo kod mjerjenja svakog novca gledali na kazaljku vase, da li ona pokazuje ispravnu težinu.

Predmetom je pronalaska posve jednostavni maleni aparat, na kojem se za čas vidi, da li novac ima težinu pravoga novca i to za sve vrsti kovajućega novca.

Taj se učinak postizava tim, što se daska providena ostrag izračunatim opterećenjima, a providena na prednjem duljem kraju izrescima za svaku vrst novca, nije na osovini tako, da je uvijek paralelna sa podnicom, na kojoj su nosači za njezinu osovinu, ako se u izrezak umetne pravi novac, koji u taj izrezak spada.

Predmet pronalaska primjerično je prikazan na nacrtu, te Fig. 1 pokazuje aparat prema pronalasku u pogledu sa strane, a Fig. 2 pogled na doljnju stranu gornje daske.

Da podnici 1, koja može da ima svaki prikladni oblik, pričvršćeni su nosači 2, 2a, koji su na gornjim krajevima provideni rupama 3, 3a. Na prednjem kraju podnica 1

predviđen je jezik 4. Gornja daska 5 ima drške 6, 6a, koji joj služe kao osovina, na kojoj se ona njiše, a ovi dršci 6, 6a ulaze u rupe 3, 3a, gde se slobodno pomiču. Da stražnjem kraju opterećena je daska 5 utezima 7, 7a, 7b, već prema težini najtežega novca i omjeru duljine stražnjeg kraja prema duljini prednjeg kraja daske 5. U dasci 5 nalaze se izresci 8, 8a, 8b, 8c, 8d, a kraj svakog tog izresa metnuta je brojka n. pr. 1, 2, 10, 20, 50, što znači od prilike 1 din, 2 din, 10 din, 20 din, 50 din. Porazmeštaj ovih izrezaka stvar je proračuna, te oni mogu ići jednakom poprečnim kao i uzdužnim smjerom.

Ako se u koji izrezak umetne odgovarajući kovani novac, pa ako je ovaj pravi, onda će daska 5 doći u položaj paralelan sa podnicom 1, što se najbolje vidi po tom, da je gornja ploha njezinog prednjeg vrha 5a u istoj visini, kao vrh jezika 4.

Jasno je prema tome, da će se razni kovani novci moći vrlo brzo vagnuti, jer svakoj vrsti odgovara, po jedan izrezak 8, 8a, i t. d., koji je uz to još obilježen njegovom vrijednosti, pa ga treba samo umetnuti u izrezak. Ako vrh 5a daske 5 strši iznad jezika 4 ili ako je niži od ovoga, onda je novac krivotvoren.

Predmet pronalaska nije ograničen na obliku ni na pojedine konstruktivne dijelove onako, kako su prikazani na nacrtu.

Patentni zahtev :

Aparat za ustanovljenje krivotvorenog kovanog novca, naznačen tim, da se sastoji iz poluge (5), koja je na kraćem kraju pro-

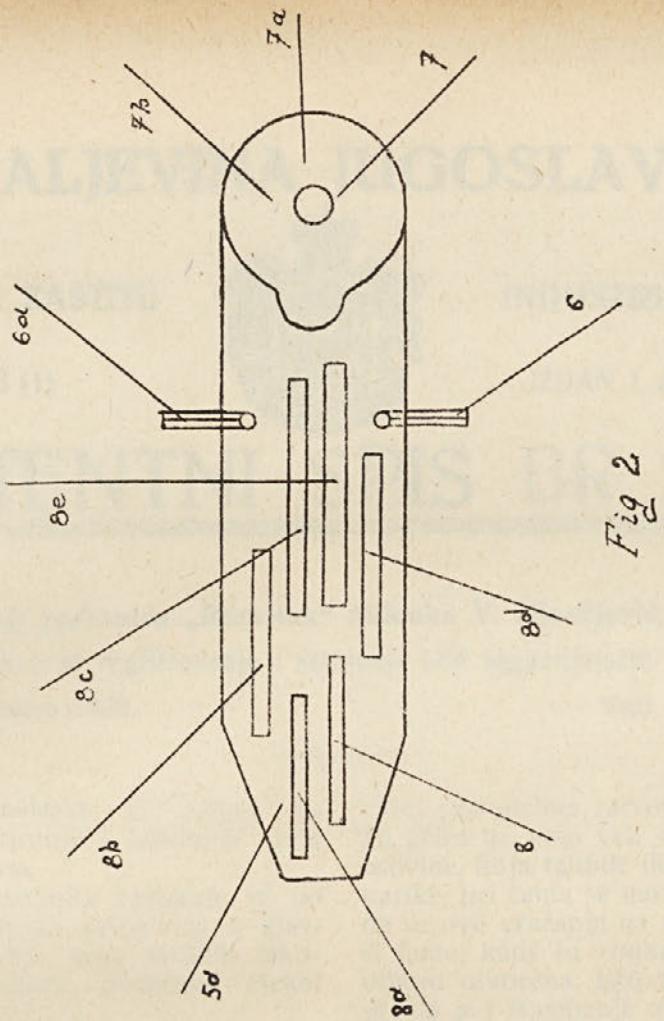

Fig. 2

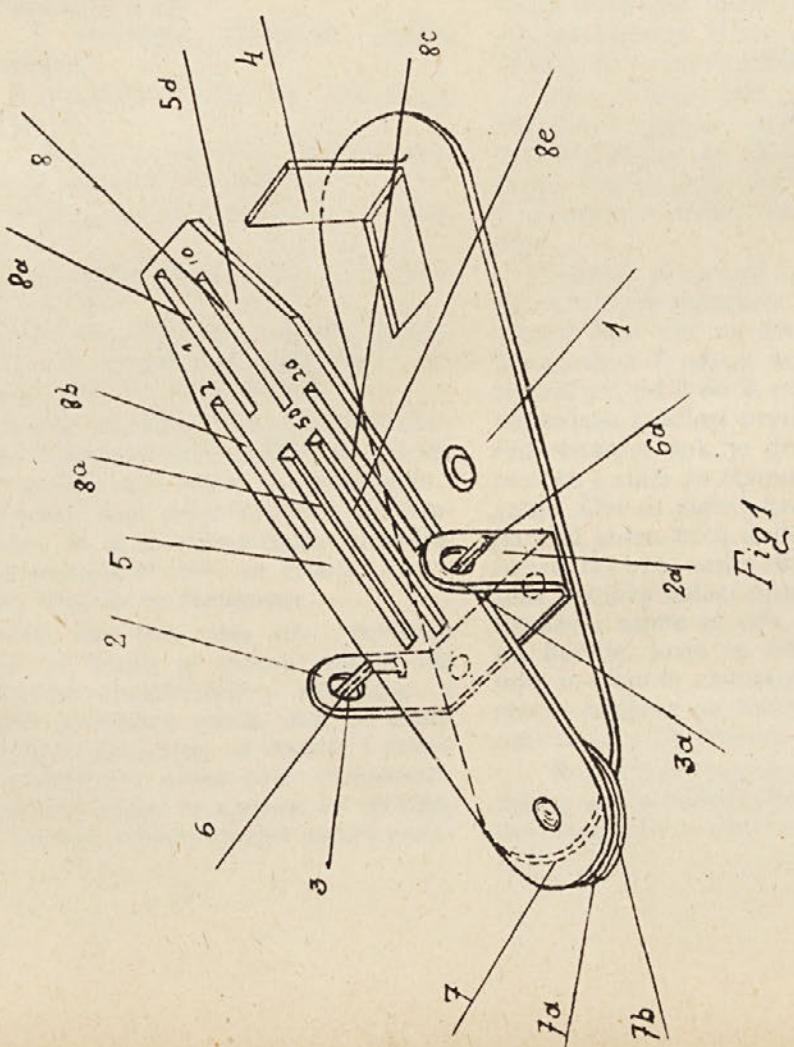

Fig. 1

